

โครงการตรวจประเมินแปลงพันธุ์มันสำปะหลังสะอาด

เพื่อสนับสนุนโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการควบคุมโรคใบต่าง
มันสำปะหลังแบบครอบคลุมพื้นที่

วัตถุประสงค์

- ❑ เพื่อการขับเคลื่อนงานและบริหารจัดการการระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลังอย่างมีประสิทธิภาพ
- ❑ เพื่อสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจประเมินแปลงพันธุ์มันสำปะหลังสะอาด
- ❑ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตท่อนพันธุ์มันสำปะหลังสะอาดจำหน่ายในท้องตลาดต่อไปได้

เป้าหมาย

- การประชุมคณะอนุกรรมการบริหารจัดการโรคใบด่างมัน
สำปะหลัง 17 คน จำนวน 6 ครั้ง
- การอบรมเชิงปฏิบัติการเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจประเมินแปลง (Core
team) 50 คน
- เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร 700 คน สามารถดำเนินการตรวจ
ประเมินแปลงพันธุ์มันสำปะหลังสะอาดในพื้นที่สำรวจรวม
125,000 ไร่ จำนวน 3 ครั้ง

การอบรมเชิงปฏิบัติการเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจประเมินแปลง
(Core team)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างการรับรู้ในเรื่องการตรวจประเมินแปลงพันธุ์
มันสำปะหลังสะอาดให้กับเจ้าหน้าที่ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
2. เพื่อสร้างวิทยากรหลักในเรื่องการตรวจประเมินแปลงพันธุ์
เพื่อถ่ายทอดให้กับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรทุกระดับ
3. เพื่อทำหน้าที่ร่วมกับกรมวิชาการเกษตรในการตรวจ
ประเมินแปลงพันธุ์

บุคคลเป้าหมาย (50 ราย)

- เจ้าหน้าที่ ส่วนกลาง
- สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ 1 – 6 (ยกเว้น 5) ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานด้านอารักขาพืช และเจ้าหน้าที่ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช(ศทอ.)
- เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกและผลิตพันธุ์มันสำปะหลังที่รับผิดชอบงานอารักขาพืชมันสำปะหลังหรือแปลงติดตามสถานการณ์ศัตรูพืช
- ผู้จัดและวิทยากร

รูปแบบการอบรม

➤ ภาคบรรยาย

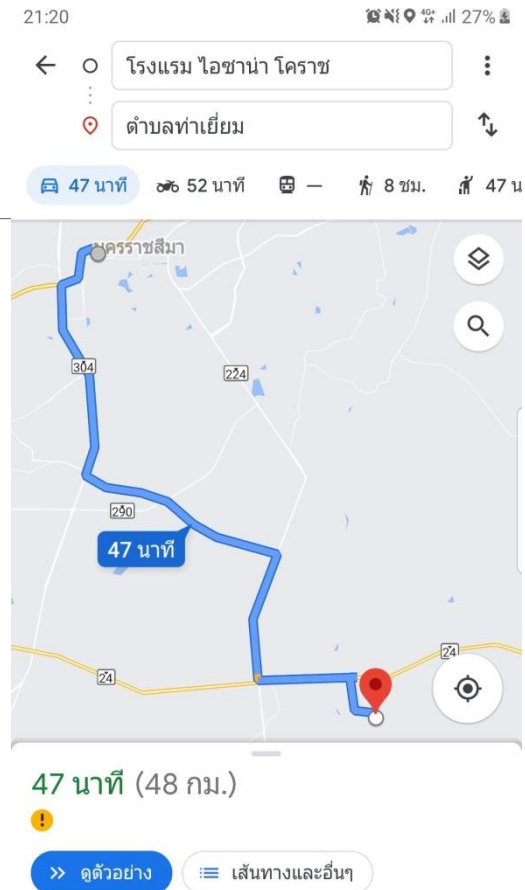
- ✓ แนวทางการดำเนินงานโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการควบคุมโรคใบด่างมันสำปะหลังแบบครอบคลุมพื้นที่
- ✓ หลักการวินิจฉัยโรคไวรัสใบด่างมันสำปะหลังในแปลงปลูกและพัฒนาการของอาการโรค
- ✓ หลักเกณฑ์และวิธีการตรวจประเมินแปลงพันธุ์มันสำปะหลังสะอาด
- ✓ พันธุ์มันสำปะหลังกับการแก้ปัญหาโรคใบด่างมันสำปะหลัง
- ✓ แนวทางการดำเนินงานการตรวจประเมินแปลงพันธุ์มันสำปะหลังสะอาด

➤ ฝึกปฏิบัติ

- ✓ สำรวจ ประเมินแปลงพันธุ์มันสำปะหลัง

สถานที่ฝึกปฏิบัติ ศึกษาดูงาน

ตำบลท่าเยี่ยม อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา

วิทยากร

กรมวิชาการเกษตร

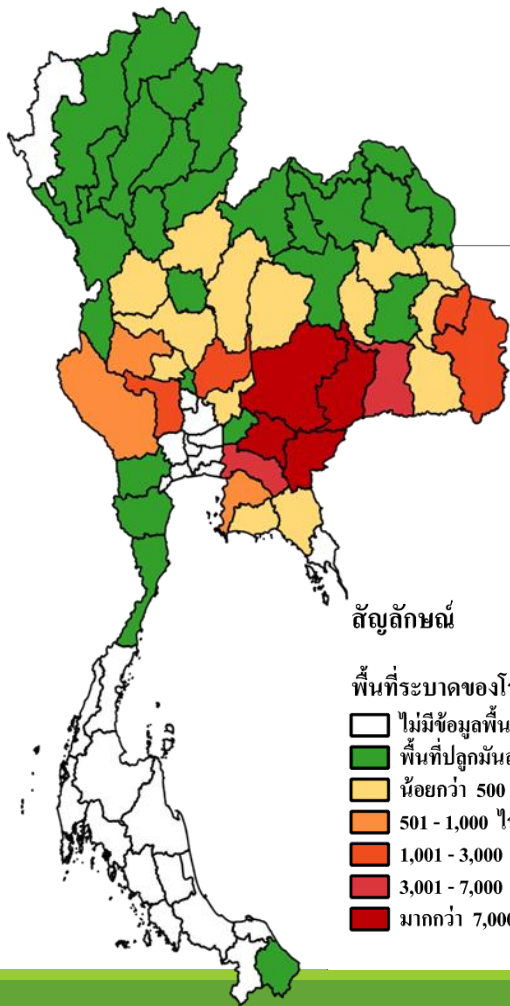
1. ดร.วารีย์ ทองมี สถาบันวิจัยพืชไร่และพืชทดแทนพลังงาน
2. นางสาวชล แสงแก้ว นักวิชาการเกษตรชำนาญพิเศษ
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครราชสีมา

กรมส่งเสริมการเกษตร

1. นางสาวสุนณา สิมาสฤกษ์ ผู้อำนวยการกลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช
กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย

แนวทางการดำเนินงานโครงการเพิ่มประสิทธิภาพ
การควบคุมโรคใบด่างมันสำปะหลังแบบครอบคลุมพื้นที่

สถานการณ์โรคใบด่างมันสำปะหลัง

จำนวนจังหวัดที่พบการระบาด	พื้นที่ระบาด (ไร่)	การเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับสัปดาห์ที่ผ่านมา
27	268,041.25	- 1,000.50

การช่วยเหลือเกษตรกร

- โครงการป้องกันและกำจัดโรคใบด่างมันสำปะหลัง
- จัดทำโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการควบคุมโรคใบด่างมันสำปะหลังแบบครอบคลุมพื้นที่

ผลการดำเนินโครงการป้องกันและกำจัดโรคใบด่างมันสำปะหลัง

การทำลาย		
	พื้นที่ระบาด (ไร่)	งบประมาณ (บาท)
กรม.อนุมัติ	45,400.000	98,064,000
ดำเนินการ	26,109.225	56,354,000

การชดเชย		
	พื้นที่ระบาด (ไร่)	งบประมาณ (บาท)
กรม.อนุมัติ	45,400.000	136,200,000
สงป.อนุมัติ (มีเอกสารสิทธิ์)	24,691.572	74,074,716
สงป.ไม่อนุมัติ (ไม่มีเอกสารสิทธิ์)	13,881.000	(41,643,000)

ปัญหา/อุปสรรค

- การดำเนินโครงการไม่ครอบคลุมพื้นที่ระบาด
- พื้นที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ไม่สามารถเข้าร่วมโครงการ

ผลสัมฤทธิ์ ปัญหา และอุปสรรคของโครงการ

- ลดพื้นที่ระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลังได้ 57.5% เมื่อเทียบกับพื้นที่ระบาด ณ วันที่ นำข้อมูลเสนอขออนุมัติงบประมาณ (วันที่ 28 สิงหาคม 2562)
- ไม่สามารถลดพื้นที่ระบาดได้ 100% เนื่องจากการชดเชยรายได้ให้กับเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบ ไม่สามารถดำเนินการได้ในที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์
- มีการเคลื่อนย้ายท่อนพันธุ์มันสำปะหลังที่เป็นโรคไปยังแหล่งปลูกอื่น ๆ ทำให้พื้นที่ระบาดขยายวงกว้าง
- ไม่สามารถขยายพื้นที่ดำเนินโครงการให้ครบทุกพื้นที่ให้ทันวันที่ 30 กันยายน 2563

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการควบคุมโรคใบด่างมันสำปะหลังแบบครอบคลุมพื้นที่

ประเด็นปัญหา

พื้นที่ระบอบ 400,000 ไร่

เกษตรกรไม่ยินยอมให้
ทำลายต้นมันสำปะหลังเป็นโรค

มีการเคลื่อนย้าย
ท่อนพันธุ์เป็นโรค

แนวทางการดำเนินงาน

วิธีดำเนินการ	ช่วงเวลาดำเนินการ	หน่วยงานรับผิดชอบ
1 สร้างการรับรู้/ชี้แจงโครงการ	ธ.ค.63	กสก.
2 ประชาสัมพันธ์ โครงการ	ธ.ค.63 – มี.ค. 64	กสก.
3 กำจัดต้นมันสำปะหลังเป็นโรค/ชดเชยทำลาย	ธ.ค.63 – เม.ย. 64	เกษตรกร/OT/CoO
4 สนับสนุนท่อนพันธุ์สะอาดและทนต่อโรค	ธ.ค.63 – พ.ค. 64	กสก.
- คัดเลือกพื้นที่ (คก.แปลงใหญ่/อื่นๆ)	ธ.ค.63	กสก.
- ตรวจสอบประเมินแปลง	ธ.ค.63 – ม.ค. 64	กสก./กวก
- สนับสนุนท่อนพันธุ์	ม.ค. 64 – พ.ค. 64	กสก.
- ตรวจสอบติดตามโดย App	ธ.ค. 63 – ก.ย. 65	กสก.
- จัดทำแปลงพันธุ์ชุมชน	พ.ย. 64 – ก.ย. 65	กสก.
5 มาตรการทางกฎหมาย	พ.ย. 64 – ก.ย. 65	
- พรบ.กักกันพืช		กวก.
- พรบ.ว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ		กคน.
6 ติดตามประเมินผล	พ.ย. 63 – ก.ย. 65	กสก.

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผลผลิต

- 1 เกษตรกร 40,000 ราย ได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคใบด่างมันสำปะหลัง
- 2 พื้นที่ระบอบโรคใบด่างมันสำปะหลังได้รับการกำจัด 400,000 ไร่
- 3 เกษตรกรใช้ท่อนพันธุ์สะอาดทนโรคใบด่างมันสำปะหลังทดแทนในพื้นที่ระบอบ 400,000 ไร่

ผลลัพธ์

สามารถรักษามูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังของประเทศไทยปีละ 1 แสนล้านบาท

งบประมาณ

1,442,162,328

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการควบคุมโรคใบด่างมันสำปะหลังแบบครอบคลุมพื้นที่

วัตถุประสงค์

1. เพื่อติดตามการระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลัง
2. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรใช้พันธุ์มันสำปะหลังสะอาดและทนต่อโรค
3. เพื่อควบคุมไม่ให้การระบาดของโรคขยายตัวไปยังพื้นที่อื่นๆ
4. เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากโรคใบด่าง

ระยะเวลาดำเนินการ

ธันวาคม 2563 – กันยายน 2564

งบประมาณ

งบอุดหนุน	864,000,000 บาท
งบดำเนินงาน	576,162,328 บาท
งบลงทุน	2,000,000 บาท
รวม	1,442,162,328 บาท

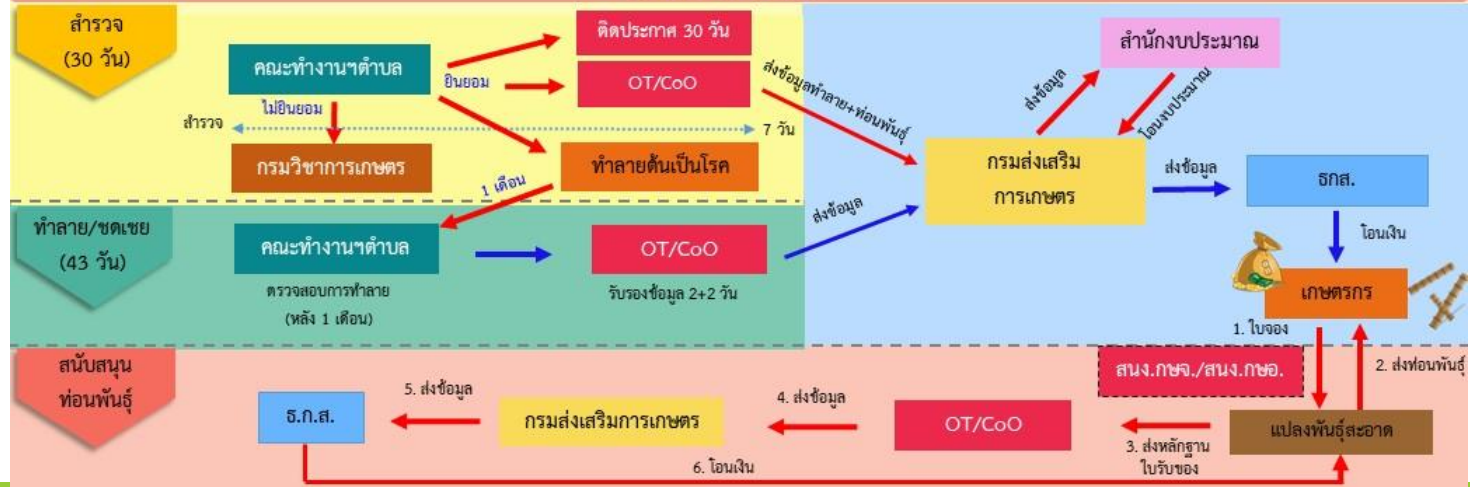
กิจกรรม

1. สร้างการรับรู้/ชี้แจงโครงการ
2. ประชาสัมพันธ์โครงการ
3. กำจัดต้นมันสำปะหลังเป็นโรค/ชดเชยค่าทำลาย
4. สนับสนุนก่อนพันธุ์สะอาดและทนต่อโรค
5. มาตรการทางกฎหมาย
6. ติดตามประเมินผล

พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังทุกจังหวัด

ขั้นตอนดำเนินการ

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการควบคุมโรคใบด่างมันสำปะหลังแบบครอบคลุมพื้นที่

1

สำรวจ

คณะตำบล

- วินิจฉัย
- เก็บข้อมูล
- บันทึก
- พิมพ์

เจรจา

ไม่ยินยอม

กรมวิชาการเกษตร

มาตรการทางกฎหมาย

ยินยอม

OT

รับรอง

CoO

ติดประกาศ 30 วัน

สั่งทำลาย

กรมส่งเสริมการเกษตร

ตรวจสอบข้อมูล

2

กำจัด

คณะตำบล

1 เดือน

ตรวจสอบแปลงทำลาย
ส่งรายงานตามแบบ

OT

รับรอง

CoO

รับรอง

สำนักงบประมาณ

ตรวจสอบข้อมูล
โอนเงิน

ส่งข้อมูล

ส่งข้อมูล

กรมส่งเสริมการเกษตร

ข้อมูล
โอนเงิน

ธ.ก.ส

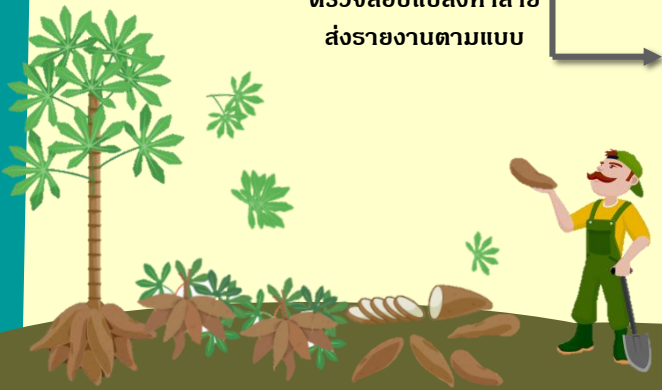
กรมส่งเสริมการเกษตร

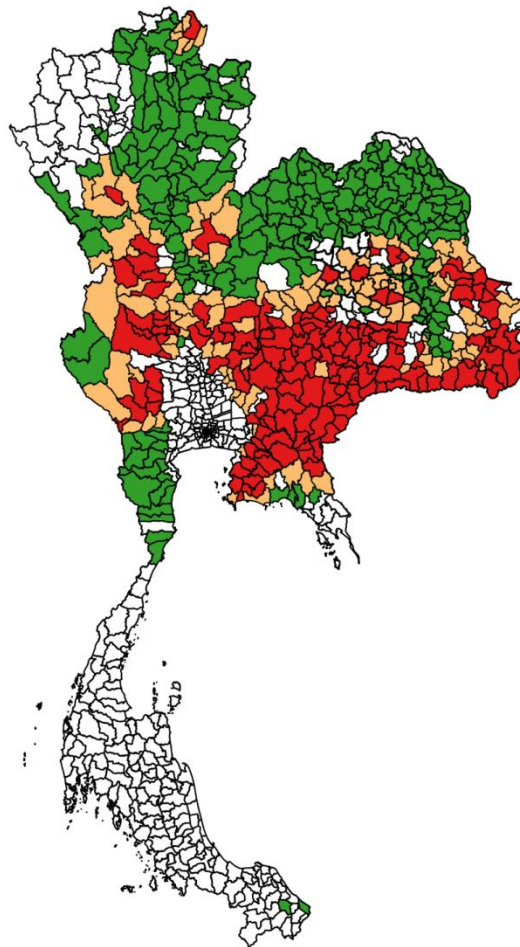
แจ้งผล

ตรวจสอบข้อมูล
โอนเงิน

สนับสนุนท้องถิ่น

เกษตรกร

สัญลักษณ์

- พื้นที่ไม่พบการระบาด
- พื้นที่เสี่ยง
- พื้นที่พบการระบาด

แนวทางการสนับสนุนการใช้พันธบัตรสำหรับปลูกและปลอดโรคใบด่างมันสำปะหลัง ในโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการควบคุมโรคใบด่างมันสำปะหลังแบบครอบคลุมพื้นที่

เกษตรกรที่มีสิทธิ์รับท่อนพันธุ์

ข้อมูล
(ขอรับท่อนพันธุ์)

ใบรับ-ส่งของ

สนง. กษอ. 1

ใบรับของ/หลักฐาน/
พยาน

กสท.

**ตรวจสอบ
ข้อมูล**

ท่อนพันธุ์

ใบอนุญาต
ขนย้าย
ท่อนพันธุ์

ใบรับ-ส่งของ

Match

สั่งจองในระบบ
(ใบสั่งจอง)

(7 วัน)

สนง. กษอ. 2

พิมพ์ใบสั่งจอง

ตรวจสอบ/การอนุญาตขนส่ง

เจ้าของแปลงผ่านประเมิน

โอนเงิน

(7 วัน)

ร.ก.ส.

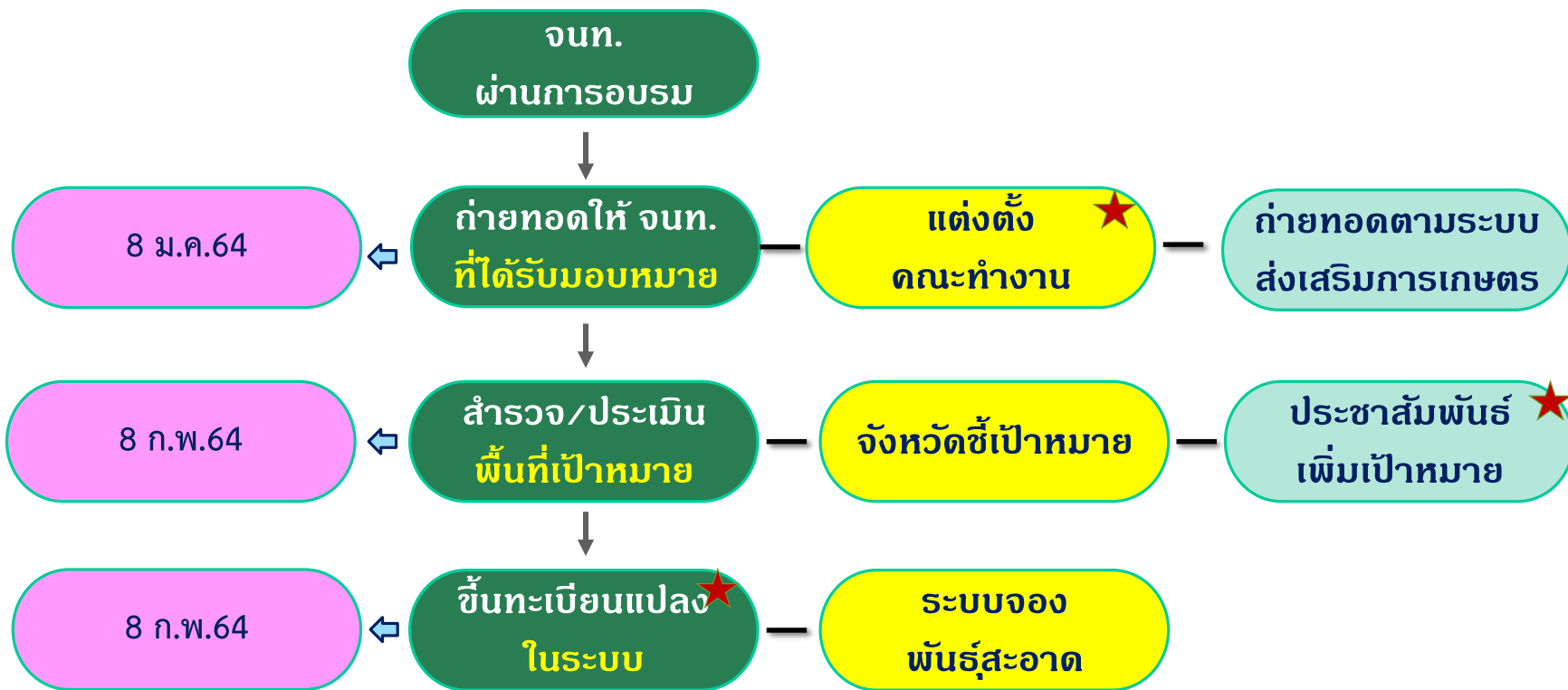
ผ่าน

(7 วัน)

แนวทางการดำเนินงานการตรวจประเมินแปลงพันธุ์ มันสำปะหลังสะอาด

แนวทางการดำเนินงานการตรวจประเมินแปลงพันธุ์ มันสำปะหลังสะอาด

แต่งตั้งคณะกรรมการสำรวจประเมินแปลงพันธุ์มันสำปะหลัง สะอาด

- ผู้แทนกรมวิชาการเกษตร	หัวหน้าคณะกรรมการ
- ผู้นำชุมชน (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน)	คณะกรรมการ
- อาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน (อกม.)	คณะกรรมการ
- นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรประจำตำบล	คณะกรรมการและเลขานุการ

หมายเหตุ : หัวหน้าคณะกรรมการหากไม่ใช่ผู้แทนกรมวิชาการเกษตร ต้องผ่านการอบรม/ได้รับการถ่ายทอดวิธีการตรวจประเมินแปลงพันธุ์

ประชาสัมพันธุ์ให้เกษตรกรเข้าร่วมการประเมินเพิ่มเติม

- เตรียมเข้าร่วมโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการควบคุมโรคใบด่าง
มันสำปะหลังแบบครอบคลุมพื้นที่
- ประชาสัมพันธุ์แหล่งจำหน่ายผ่านเว็บกรมส่งเสริมการเกษตร

คุณสมบัติแปลงพันธุ์เป้าหมาย

1. แปลงมันสำปะหลังพันธุ์ทนทานโรคใบด่างมันสำปะหลัง ได้แก่ พันธุ์ระยอง 72 เกษตรศาสตร์ 50 และห้วยบง 60 หรือพันธุ์อื่น ยกเว้นพันธุ์ที่อ่อนแอต่อโรคใบด่างมันสำปะหลัง ได้แก่ พันธุ์ระยอง 11 และพันธุ์ CMR 43-08-89
2. เกษตรกรเจ้าของแปลงขึ้นทะเบียนเกษตรกร/ปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรกับกรมส่งเสริมการเกษตร
3. เกษตรกรเจ้าของแปลงเข้าร่วมโครงการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ หรือเป็นแปลงทั่วไป
4. ไม่พบการระบาดของโรคใบด่างและไม่มีประวัติพบการระบาดของโรคมาก่อน
5. ห่างจากพื้นที่ระบาดหรือที่เคยพบการระบาดของโรคใบด่าง ดังนี้
 - 1) ห่างจากพื้นที่ระบาดหรือที่เคยพบการระบาดของโรคใบด่าง มากกว่า 10 กิโลเมตร ถือเป็น พื้นที่สีเขียว
 - 2) ห่างจากพื้นที่ระบาดหรือที่เคยพบการระบาดของโรคใบด่าง ตั้งแต่ 6 - 10 กิโลเมตร ถือเป็น พื้นที่สีเหลือง

ขั้นตอนเปลี่ยนแปลงพันธุ์มันสำปะหลังสะอาด

1. ชื่อ-นามสกุลเจ้าของแปลง
2. พิกัดที่ตั้งแปลง
3. สถานที่ตั้งแปลง
4. พื้นที่ปลูก
5. ชื่อพันธุ์
6. จำนวนลำ
7. วันที่ผ่านการประเมิน
8. ช่วงเวลาที่จำหน่ายได้

แบบตรวจประเมินแปลงพันธุ์

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการควบคุมโรคใบด่างมันสำปะหลังแบบครอบคลุมพื้นที่

ชื่อ-นามสกุล (เกษตรกรเจ้าของแปลงท่อนพันธุ์)

เลขบัตรประจำตัวประชาชน

สถานที่ตั้งแปลง หมู่ที่ ตำบลอำเภอจังหวัด

พิกัด Zone..... X = Y =

พื้นที่ตามเอกสารสิทธิ์ไร่งานตารางวา

พื้นที่ปลูกไร่งานตารางวา

พื้นที่ตรวจประเมินไร่งานตารางวา

ชื่อพันธุ์ที่ปลูกปริมาณท่อนพันธุ์..... ลำ

อายุมันสำปะหลัง วัน เดือน ปี ที่ปลูก / /

วัน เดือน ปี ที่คาดว่าจะเก็บเกี่ยว / /

แบบประเมินแปลงพันธุ์เมื่อทำการตรวจสอบ ๓ ครั้ง

รายละเอียด	ตรวจประเมินแปลงพันธุ์		
	ครั้งที่ ๑	ครั้งที่ ๒	ครั้งที่ ๓
ผลการตรวจท่อนพันธุ์	☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน
- ความสมบูรณ์
- ความสะอาด
-
ลงลายมือชื่อผู้ตรวจ (เกษตรกรตำบล)			
วัน เดือน ปี ที่ตรวจ/...../...../...../...../...../.....

หมายเหตุ : ควรมีการผ่านการตรวจรับรองท่อนพันธุ์จากเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ซึ่งจะเป็นแปลงที่ผ่านการประเมิน